

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Zlatko Čobović, Tamara Skrozza, Nadežda Budimović, Filip Švarn, Jelka Jovanović, Rodoljub Šabić, Ana Martinoli, Jelena Petković, Sanja Pavlović i Milena Vasić, na sednici održanoj 26. 6. 2025. godine, jednoglasno donosi

ODLUKU

Tekstom „SRAMOTNO! Da li lokalni kriminalci organizuju užički protest pod patronatom „Zeleno-levog fronta?“, objavljenim 5. avgusta 2024. godine, portal „Novosti.rs“

1. prekršio je tačke 1, 2 i 3 Poglavlja I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije, po kojima su novinari i novinarke obavezni da tačno, nepristrasno, potpuno i blagovremeno izveste o događajima od javnog interesa, držeći se osnovnih novinarskih standarda koje propisuje Kodeks, da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose i komentara, pretpostavki i nagađanja, kao i tačku po kojoj je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasila,

2. prekršio je tačku 2 Poglavlja II (Nezavisnost od uticaja), po kojoj ekonomski i politički interesi izdavača ne smeju da utiču na uređivačku politiku na način koji bi za posledicu imao netačno, pristrasno, nepotpuno i neblagovremeno informisanje javnosti,

3. prekršio je i tačku 3 Poglavlja VIII (Odnos prema izvorima), o obavezi novinara i novinarki da konsultuju što više izvora.

Nalaže se portalu „Novosti.rs“ da odluku objavi u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Advokat Ivana Asanovića je u žalbi Savetu za štampu naveo da je prekršeno više tačaka Kodeksa novinara Srbije (koji je važio u vreme objavljivanja teksta) iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Odgovornost novinara i Novinarska pažnja. Istakao je da su u spornom tekstu iznete neproverene, neistinite informacije i poluinformacije kojima je Asanović označen kao kriminalac, dobro poznat kao diler marihuane, koji je i odgovarao zbog toga, iako u tekstu nema nikakvih informacija koje bi opravdale takve tvrdnje. Redakcija nije ni pokušala da ispita njegove aktivnosti, a on objavljivanjem ovog teksta “postaje meta za dalja vređanja i zastrašivanja koja su usledila u danima nakon sporne objave”.

Advokat redakcije „Novosti“ je u odgovoru na žalbu naveo da su žalbeni navodi paušalni i da predstavljaju žaliočevo mišljenje, a ne činjenične navode.

Komisija za žalbe je uzela u obzir da je tekst objavljen pre stupanja na snagu novog Kodeksa novinara i novinarki Srbije, ali su prekršene odredbe u ovoj odluci navedene po važećem Kodeksu, budući da su identične onima koje su postojale i ranije..

U spornom tekstu, portal “Novosti” iznosi ozbiljne kvalifikacije na račun podnositelja žalbe, predstavljajući ga kao kriminalca „koji je u zlatiborskom i užičkom kraju dobro poznat kao lokalni diler marihuane, koji je pritom više puta krivično odgovarao pred srpskim i crnogorskim pravosudnim organima zbog vršenja različitih krivičnih dela - diloovanja droge, pljačke, falsifikovanja bankarskih platnih kartica i nasilničke vožnje” i kao nekoga ko je “imao običaj da čak i taksi vozilom dostavlja pakete sa drogom svojim mušterijama”, Za sve ovo čitaocima se ne nude nikakvi dokazi koji bi potkrepili bilo koju od ovih veoma ozbiljnih optužbi, ne navode se nikakvi izvori, sem “njegovi sugrađani pričaju”, a od samog Asanovića nije zatražena izjava u vezi sa ovim navodnim informacijama.

Ovakav tekst, osim što očigledno ima tendenciju da politički diskredituje podnositelja žalbe, predstavlja ozbiljno i teško narušavanje časti i ugleda. Praksa da mediji pojedince koji im se ne dopadaju kvalifikuje kao kriminalce opasna je i višestruko društveno štetna.

Odgovor “Novosti”, iako negira osnovanost žalbe, takođe ne pruža ni jedan dokaz da je tekst istinit, kao što ni sam tekst ne sadrži podatke o tome gde su i na koji način proverene objavljene informacija.

Zbog svega toga, Komisija, zaključuje da je tekst neprofesionalan, tenedenciozan i da nije napisan u skladu sa osnovnim profesionalnim standardima, koji podrazumevaju tačno, nepristrasno, potpuno i blagovremeno izveštavanje, pravljenje jasne razlike između činjenica koje se prenose i komentara, pretpostavki i nagađanja, obavezu konsultovanja više izvora, kao i neobjavljivanje kleveta.

Cilj teksta nije, po oceni članova Komisije, bio informisanje javnosti, već diskreditacija učesnika i organizatora protesta protiv kopanja litijuma i narušavanje njihove reputacije. Komisija veruje i da je do povrede Kodeksa došlo zbog političkih ili ekonomskih uticaja na rad novinara.

Beograd, 26. 6. 2025.

Predsedavajuća

Milena Vasić